

N:o 10.

Ank. till Riksd. Kansli d. 24 Febr. 1868, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion, angående skyldighet för dem inom kommunerna, som icke ega fastighet, att deltaga i kostnaderna för uppförande och underhåll af allmänna byggnader m. m.

Hos Första Kammaren har Herr *N. S. von Koch* uti ingifven motion (N:o 64) anmärkt, hurusom det vore billigt, att äfven de som icke egde fastighet lemnade bidrag till allmänna byggnader inom kommunerna, men att, enär fastigheterna eller deras egare otvifvelaktigt hade största och varaktigaste nyttan deraf, att kommunernas allmänna byggnader blefvo väl uppförda och underhållna, det å andra sidan ej vore billigt, att de, hvilka icke egde fastighet, blefvo för sagda ändamål beskattade lika med fastighetsegare. Dertill komme, att det vore både oklokt och orätt att stadga, det den som ville eller måste bo och låta sig mantalsskrifvas för ett eller annat år inom en kommun, skulle kunna förpligtas deltaga med ett belopp, mångfaldigt större än allmänna bevillingen, eller hvad inom det ojemförligt större flertalet af kommuner betalades, t. ex. till kyrko- eller skolhusbyggnad, därför att just detta eller dessa år ett dylikt byggnadsföretag påginge inom samma kommun. Motionären hemställde fördenskull, att Riksdagen måtte för sin del besluta ett lagstadgande af följande lydelse:

“Med ändring af hvad i lag eller särskilda författningar derom är stadgadt, förordnas:

att såsom bidrag till byggande och underhållande af alla allmänna byggnader inom stad, tingslag, kyrkoförsamling eller annan kommun skall, jemte hvad egare af fastighet, enligt nu gällande eller framdeles meddelade lagstadganden, böra, såsom sådane, tillskjuta, utgå af hvar och en, som till Staten erlägger allmän bevilling för kapital eller arbete, afgifter, dem Riksdagen årligen till beloppet bestämmer, lika i hela riket för tillgodonjutande af fördelen att få begagna samt undgå andra tillskott till byggnad och underhåll utaf

- a) kyrka med hvad dertill hörer;
- b) ecklesiastika boställshus;

c)

c) läroverksbyggnader;

d) rådhus, tingshus, fängelse eller annan byggnad, som kommunen för rättsskipningen är ålagdt uppföra eller underhålla;

e) sockenstuga, fattighus jemte öfriga här ofvan icke uppräknade, kommunen tillhörande hus, samt

f) allmänna lands- och häradsvägar med derå befintliga broar, nu indelade på tingslagen, jemte gator och broar i städerna.“

Och har motionären vidare anfört, att Riksdagen borde anhålla, att dessa afgifter, hvar för sig, finge debiteras och uppbäras i sammanhang med allmänna bevillningen samt derefter genom Konungens Befallningshafvande fördelas emellan förvaltningarne af hvarje byggnadskassa, så att den större eller mindre kommunen finge hvad på densamma sig belöpte af hvar och en, som derinom under året erlagt bevillning af kapital eller arbete; samt att, till betryggande mot farhågorna för fastighetsegares öfvervägande magt att kunna vid Riksdagen oskäligen höja afgifterna, kunde i lagen införas ett stadgande om maximum, t. ex. en procent af den beskattade inkomsten, deröfver alla ifrågavarande kommunalafgifter tillsammans ej finge höjas.

Lag-Utskottet, som enligt erhållen remiss har att meddela yttrande öfver berörda förslag, får dervid erinra, att Rikets Ständer vid 1865—1866 årens riksdag genom särskilda underdåniga skrivelser anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och framlägga förslag till förändrade stadganden angående grunderna för deltagande i dels väghållningsbesväret och dels byggnad och underhåll af kyrka med hvad dertill hörer, äfvensom af sockenstuga och fattigstuga, samt att dessa frågor, utom hvad angår väghållningen vintertiden, hvarom Kongl. Maj:t nu till Riksdagen aflåtit nådig Proposition, äro på åtgärd af Kongl. Maj:t beroende.

Vid sådant förhållande och då de ämnen af olika natur, hvilka motionären i sitt förslag sammanställt, icke lämpligen kunna nu särskiljas för att delvis behandlas, anser sig Utskottet böra vördsamt hemställa,

att ifrågavarande förslag måtte lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 24 Februari 1868.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.